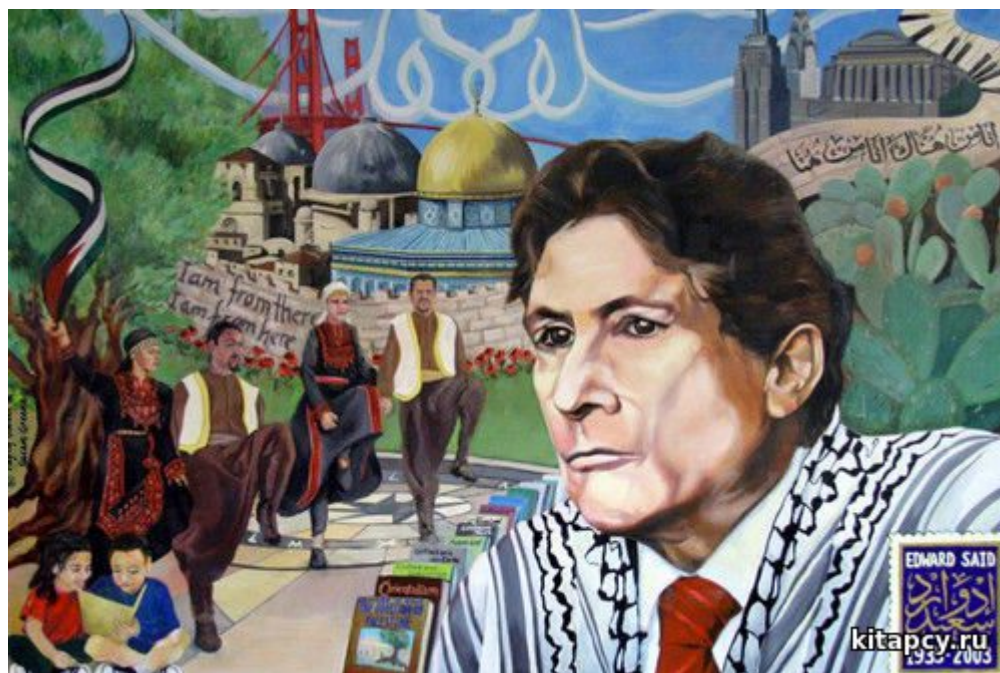

Edward Said we palestindawasy

Category: Kitapcy, Oýlanmalar, Publisistika

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Edward Said we palestindawasy EDWARD SAID we PALESTIN DAWASY

Gündogarşynaslyga garşy göreşen Said ömrüniň ahyryna çenli yslamyň hakyny gorady

Surat: Palestine Poster Project

Edward Said Aleksandriýadaky «Wiktoriýa» kolležiniň iň meşhur uçurymlarynyň biri bolmady. Patyşa Hüseyin, Omar Şerif, Ýusup Şahin we beýlekiler ýaly...

Edward Saidiň ady nämüçin olaryň arasynda tutulmady ýa-da uçurymlaryň sanawyna girizilmedi?

Ol «Sürgün hakda oýlanmalar» kitabynda bu soraga şeýle jogap berýär:

«Çünki men uniwersitetde beter topalaňçydym».

Soň-soňlar Omar Şerif ady bilen tanaljak talyp Mişel Şalhub Saidiň üstünden birnäçe gezek arz edipdir.

Saidiň maşgalasy 1948-nji ýylda Palestinadan çykyp gaýdandan soň Müsürde ýaşapdyr. Emma onuň ene-atasy Garwarda göçmänkä, Edwardy Bostonyň mekdepleriniň birinde okatmagy makul

bilipdir.

Fotosurat: Reformancers

Said has soňra Kolumbiýa uniwersitetinde deňeşdirmeli iňlis edebiýaty boýunça professor bolupdyr.

Onuň Kolumbiýa uniwersitetindäki münberi diňe ABŞ-da däl, eýsem Günbatarda-da Palestinany gorap çykyş edýän iň meşhur arap alymy hökmünde uzak-uzak ýyllar dik durmagyny üpjün eden platforma boldy.

Said öndümlü ýazyjylygy bilen bir hatarda özüneçekiji mugallymdy. Kämil düşünjesi we artykmaçlyklary bilen ol dünýäde arap ýurtlarynyň iň meşhur alymy, syýasy we medeni

şahslarynyň biri boldy.

ABŞ-daky jöhit medeniýetiniň we ylmy täsiriniň çuňdugyna garamazdan, Said belli bir derejede jöhit täsirli güýçlere garşy eserdeň durdy.

Ýaser Arafat bilen dostlugyna we Palestinany Azat ediş guramasy (PAEG) bilen gatnaşygyna garamazdan, garşydaşlary onuň işlerine we beýgelmegine päsgel berip bilmediler.

Oňa diňe Ysraýyly goldaýanlar garşy gidenokdy, onuň garşydaşlarynyň arasynda birtopar akmak arap toparlary-da bardy.

Nýu-Ýork şäheriniň Halk kitaphanasy Edward Saidiň ýatlamalarynyň we terjimehalynyň ýygynyň öz içine alýan «Wagtlaýyn geçiş hatlary» atly kitap çap etdi.

Said Kolumbiýa unisversitetinde işläp başlanyna birnäçe ýyl geçenden soň bir kärdeşiniň oňa ýokary okuw jaýyna alynmagy barada dolandyrys toparynyň maglumatnamasynda özüne «Aleksandriýaly jöhit» diýlip ýazylandygyny bilip galýar.

Said jöhit professorlaryň özüni «Siziň ýaly ýaş alym medeniýetimize uly iteriji güýç bolar» diýio garşylandyklaryny aýdýar.

Gönbat Şeriadaky aýralyk diwaryndaky graffiti we professor Edward Saidiň portreti / Fotosurat: Wikipedia

1967-nji ýylyň Arap-Ysraýyl urşy başlanda uniwersitetiň rektoraty we professorlar Edward Saidiň aleksandriýaly jöhit däl-de, palestinaly watançydygyny bilip galdylar.

Şondan öň Aleksandriýada okap ýören Said ömrüniň ahyryna çenli Palestinanyň ýerleri we medeniýeti üçin göreşdi.

Gündogarşynaslyga garşy göreşen Said ömrüniň ahyryna çenli yslamyň hakyny gorady.

Semir ATAULLAH,
Liwanly žurnalist.

Şenbe, 30.01.2021 ý. Publisistika